

Bureau Waardenburg bv Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
Mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 18 juni 2018
ONS KENMERK: 18-0418/18.04569/AnKar
VPL-NUMMER: 265431
AUTEUR: M.A. Karels BASc.
PROJECTLEIDER: ir. G. Hoefsloot
STATUS: Versie 1.0
CONTROLE: F. van Vliet

Quick scan Wnb NYMA- en Vasimterrein, Nijmegen

Gemeente Nijmegen is voornemens om het NYMA- & Vasim-terrein te Nijmegen te amoveren en te renoveren en een nieuwe bestemming te geven. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 29 mei 2018) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie kan geen uitsluitel worden gegeven over de betekenis van het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Om hierover uitsluitel te kunnen geven is nader onderzoek nodig. Het bevoegd gezag van de Wnb eist dat een vleermuisonderzoek volgens het Vleermuisprotocol 2017 wordt uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat voor een plangebied als het onderhavige, uit vijf veldbezoeken in de periode mei t/m september. Indien het plangebied van betekenis is voor vleermuizen, kan naar het oordeel van het bevoegd gezag voor de ingreep een ontheffing van de Wnb noodzakelijk zijn.

Het plangebied heeft betekenis voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing voor grondgebonden zoogdieren is niet nodig.

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om negatieve effecten op vogels - en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb - te voorkomen. Door te werken buiten het broedseizoen wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vogels voorkomen.

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied

Het plangebied met een oppervlakte van ca. 8,0 ha ligt aan de rivier de Waal in het noordwesten van de stad Nijmegen en wordt doorsneden door de Winselingseweg. Ten noorden van deze weg ligt aan de Waal het voormalige fabrieksterrein van NYMA. Tussen de Winselingseweg en de Nymaweg ligt de voormalige fabriek Vasim. Het totale complex grenst aan de Oversteek; de brug over de Waal die Nijmegen verbindt met Lent. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. De huidige bestemming van het NYMA terrein is bedrijventerrein. Het Vasim terrein heeft een gemengde bestemming (ruimtelijkeplannen.nl).

Nyma terrein

Het NYMA terrein is momenteel grotendeels afgesloten en niet in gebruik. Ten westen van de ingang van het Nyma terrein aan de Winselingseweg is een noord-zuid gericht fabrieksgebouw (fig. 3 links). Ten oosten van dit gebouw nabij de rivier staan enkele betonnen bakken waarin een ondiepe laag water staat (fig. 4 links). Het hoofdgebouw op het Nyma terrein is grotendeels een open fabriekshal waarvan in het verleden stukken zijn gesloopt. De huidige fabriekshal heeft grotendeels gemetselde gevels en een zaagtanddak van beton- of golfplaten (fig. 6 links). De gevels lijken niet op alle plaatsen een spouwmuur te hebben. Boven de fabriekshal is een oude watertoren (fig. 2 en 5). In het oostelijk deel van de fabriek is een skateboardpark gevestigd (fig. 6 links). Langs de rivier staat een gebouw waarin installaties gestaan hebben die grotendeels gedomonteerd en verwijderd zijn. Op enkele plaatsen zijn oude leidingen en bedrading achtergebleven. Grenzend aan dit gebouw staat een kantoor dat deels is opgebouwd uit kunststofpanelen met daarin isolatiemateriaal (fig. 3 rechts). De dakrand van dit gebouw is afgewerkt met een metalen daklijst. De binnenplaats van het terrein is verhard met asfalt, beton en klinkers. Hierdoor is begroeiing nagenoeg afwezig. De kade langs de Waal is versterkt met asfalt en basaltblokken. Langs de waterkant zijn wilgen opgeschoten (fig. 4 rechts).

Vasim terrein

Het voormalige fabrieksgebouw Vasim is momenteel in gebruik bij een aantal kleine ondernemers. De hal bestaat uit massieve gemetselde gevels zonder spouw of open stootvoegen. Het plafond bestaat uit halve cirkels of grote bogen en is gemaakt van beton. In de west- en oostgevel zijn ramen aangebracht. Aan de westzijde van het gebouw zijn diverse struiken en bomen opgeschoten. Op de grens van de grote geasfalteerde open plaats en een kleiner opslagterrein is een 3-4 meter hoge keerwand geplaatst. Het opslagterrein wordt gebruikt voor allerlei materialen. Aan de zuidzijde staat naast de fabriekshal een kantoorgebouw dat eveneens in gebruik is. In de gemetselde gevels zijn open stootvoegen aanwezig en is de dakrand afgewerkt met een metalen strip. In de oostgevel zijn op enkele plaatsen gaten in de gevel zichtbaar waar in het verleden een buis of afvoer geïnstalleerd is geweest. De oostzijde van het Vasim complex is

geasfalteerd met onder de Oversteek gras. De foto's in de figuren 6 (rechts), 7, 8 en 9 geven een beeld van het Vasim terrein.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omcirkeld) aan de Winselingsweg te Nijmegen. Bron: gemeente Nijmegen.

Figuur 2 Industriële watertoren op het NYMA terrein aan de noordzijde van de fabriek (links) en het hoofdgebouw bij het toegangshek (rechts).

Figuur 3 Bijgebouw ten westen van de toegangsweg op het NYMA terrein (links) en de fabriek met kantoor langs de rivier de Waal (rechts).

Figuur 4 Open terrein aan de noordzijde met de waterbakken en bijgebouw aan de westzijde (links) en de oever van de Waal ter hoogte van het NYMA terrein (rechts).

Figuur 5 Oostgevel van de voormalige fabriekshal NYMA (links) en fabrieksgevel van NYMA langs de Winselingseweg (rechts).

Figuur 6 Open fabriekshal op het NYMA terrein (links) en westgevel van de fabriekshal van Vasim (rechts).

Figuur 7 Binnenzijde het Vasim gebouw (links) en overzicht over open terrein aan westzijde (rechts).

Figuur 8 Zuidgevel van het Vasim gebouw (links) en de oostgevel van het Vasim gebouw met een grote geasfalteerde parkeerplaats (rechts).

Figuur 9 Oost- en noordgevel van het Vasim gebouw met rechts de Winselingseweg.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De gemeente Nijmegen is voornemens het NYMA terrein om te vormen tot evenemententerrein voor onder andere festivals. Daarnaast moet het plek bieden aan creatieve en kleine ondernemers. Hiervoor wordt het bestaande fabrieksgebouw gerenoveerd en aangepast aan de eisen van deze tijd. De voorgenomen werkzaamheden voor het Vasim terrein zijn (nog) niet bekend. Uitgangspunt voor deze toetsing is dat géén werkzaamheden plaatsvinden aan de kade langs de Waal.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Bij toepassing van de Wnb soortenbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. Het onderdeel gebiedsbescherming is in deze quick scan niet getoetst. Wel is aangegeven of er beschermde gebieden in de omgeving zijn en of de ingreep mogelijk risico's geeft voor de doelstellingen van deze gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. De ingreep zal in de uitvoeringsfase en gebruiksfase mogelijk zorgen voor extra emissie en depositie van stikstof. De afstand tot het Natura 2000-gebied Rijntakken is minder dan 1 km. De uiterwaarden aan de overzijde van de Waal behoren tot dit gebied. Effecten van het amoveren en herbestemmen van de beide fabrieksterreinen op habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten in het Natura 2000-gebied zijn naar verwachting minimaal. Als de effecten van mogelijke veranderingen in depositie van stikstof op beschermde

gebieden nog niet zijn getoetst wordt aanbevolen de verwachte depositie in het N2000-gebied nader te bepalen en mogelijke effecten in kaart te brengen.

Houtopstanden

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden (Wnb) zijn daarom niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN), onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het (gedeeltelijk) slopen en/of verbouwen van het fabrieksterrein veroorzaakt geen effecten op het GNN. Het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb soortenbescherming is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van informatie over de aard van de voorgenomen ingreep en de mogelijke functie van het plangebied van beschermde soorten.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) op 12 juni 2018 geraadpleegd. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. drie km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Het NYMA- en Vasim-terrein is op 29 mei 2018 bezocht. De gebouwen zijn vanaf de grond aan de buitenzijde bekeken. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of de terreinen geschikt zijn voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor planten, ongewervelden, amfibieën, vleermuizen en vogels. Voor beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en vissen ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Deze soortgroepen worden in deze notitie niet verder behandeld.

Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van wilde averuit en schubvaren. Dit zijn soorten van het *Beschermingsregime overige soorten*. Andere soorten beschermde planten zijn in de omgeving van het plangebied niet bekend (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen

beschermde plantensoorten waargenomen en is vastgesteld dat het plangebied géén geschikte groeiplaatsen voor schubvaren, wilde averuit of andere beschermde plantensoorten uit de regio Nijmegen biedt.

Ongewervelden

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde soorten ongewervelden. Langs de oevers van de Waal zijn waarnemingen bekend van de rivierrombout, een soort van *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*. Ter hoogte van het fabrieksterrein is langs de Waal geen laag dynamisch, ondiep water aanwezig dat larven van de rivierrombout kunnen gebruiken als leefgebied. Het plangebied zelf is ongeschikt als leefgebied voor de rivierrombout of andere beschermde soorten ongewervelden die in de regio Nijmegen voorkomen.

Amfibieën

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van kamsalamander en poelkikker, soorten van *'Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn'*. Ook zijn waarnemingen bekend van bruine kikker, gewone pad, alpenwatersalamander en kleine watersalamander, soorten van *'Beschermingsregime overige soorten'* (NDFF). Op het terrein van NYMA zijn ondiepe betonnen waterbakken aanwezig met een hoge betonnen rand. Beplanting ontbreekt in deze bakken, evenals mogelijkheden voor amfibieën om in of uit de bakken te kruipen. De betonnen bakken zijn ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën. In het plangebied is geen ander oppervlaktewater aanwezig. Op grond van het ontbreken van geschikt voortplantingswater wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden van grondgebonden zoogdieren. Het plangebied is minimaal geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren van het *'Beschermingsregime andere soorten'* zoals egel, haas, konijn, vos en muizen. Verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van deze soorten ontbreken. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen.

In het buitengebied van Nijmegen zijn waarnemingen bekend van de otter, bever en wolf, soorten van *'Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn'*. Voor deze soorten ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. In het stedelijk gebied van Nijmegen komen steenmarter en eekhoorn voor, soorten van *Beschermingsregime overige soorten* (NDFF). De voormalige NYMA fabriek is grotendeels open waardoor schuilplaatsen voor steenmarter niet aanwezig zijn. Het Vasim gebouw is in gebruik en een (rustige) holle ruimte die een geschikte verblijfplaats kan bieden voor steenmarter is niet aanwezig. Mogelijk passeren steenmarters uit de omgeving het plangebied tijdens foerageertochten. Omdat de beschikbaarheid aan prooien en plantaardig voedsel gering is heeft het plangebied geen essentiële functie als foerageergebied. Grote bomen ontbreken in het plangebied waardoor het ongeschikt is als leefgebied voor eekhoorn.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd volgens het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*. De fabrieksgebouwen in het plangebied herbergen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat in het NYMA fabrieksgebouw op verschillende plaatsen scheuren in de muren aanwezig zijn die toegang kunnen bieden tot ruimten in de spouw of tussen de betonnen dakplaten. Ook ruimten achter daklijsten zoals bij het gebouw langs de Waal bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen. In het Vasim gebouw heeft de zuidzijde van het kantoorgebouw geschikte verblijfplaatsen (open stootvoegen en daklijsten zijn hier aanwezig). Aan de westzijde van het gebouw zijn grote scheuren in de muur aanwezig door de plaatsing van binten in de gevel die geschikt zijn als verblijfplaats.

In en rond de stad Nijmegen komen onder andere rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger voor (NDFF). De laatste vier genoemde soorten gebruiken verblijfplaatsen in gebouwen. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten te kunnen vaststellen is nader veldonderzoek nodig in de periode mei-september.

De noordzijde van het NYMA terrein is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Bij het water is vaak een hoge dichtheid aan vliegende insecten en het fabrieksgebouw biedt luwte voor zowel insecten als vleermuizen. Het plangebied heeft – op basis van de aard en omvang en de omgeving - geen functie als essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats). Het plangebied heeft geen functie als essentiële vliegroute voor vleermuizen. In de omgeving zijn tal van lijnvormige opgaande (groen)structuren aanwezig waar dieren langs kunnen vliegen op weg naar foerageergebied of verblijfplaats.

Vogels

De jonge bomen in het plangebied en de aanwezige gebouwen zijn ongeschikt als nestplaats voor vogels met een jaarrond beschermde nestplaats¹ door hun beperkte omvang. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats uitgesloten.

Het plangebied vormt geschikt broedhabitat voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. In het fabrieksgebouw van NYMA zijn tijdens het veldbezoek vogelnesten gezien en een roepende zwarte roodstaart en witte kwikstaart waargenomen. De bomen en struiken, met name aan de westzijde van het Vasim gebouw, zijn geschikt als broedhabitat voor algemene soorten vogels.

Effecten van de ingreep

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied kan een functie hebben als foerageergebied voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren waarvoor binnen de provincie Gelderland een vrijstelling geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Het

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief, zwarte wouw.

plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van steenmarters. Effecten van de voorgenomen werkzaamheden zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Indien vleermuizen in de voormalige fabrieksgebouwen verblijven, kunnen de voorgenomen amovatie en renovatie van gevels en daken leiden tot het vernielen van verblijfplaatsen van vleermuizen en mogelijk het doden van dieren.

Om uitsluitel te kunnen geven over de huidige betekenis (welke functie) van het gebouw voor vleermuizen (welke soorten) is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Vogels

Werkzaamheden aan de NYMA fabriek en het groen rondom het Vasim gebouw kunnen tijdens het broedseizoen leiden tot beschadiging en wezenlijke verstoring van in gebruik zijnde nesten. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied geen betekenis.

Andere soorten

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis. Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Voor het vernietigen en verstoren van vogelnesten die in gebruik zijn is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).
- Het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Indien uit nader onderzoek blijkt dat vleermuizen aanwezig zijn en schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven voor de ingreep zijn onderzocht.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) (bouw)werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus.

Nader onderzoek

Om eventueel als basis te kunnen dienen voor een ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming dient het vaststellen van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijven

van vleermuizen volgens het vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat in totaal uit vijf veldronden in mei-september:

- 1 ochtendbezoek en 2 avondbezoeken (i.v.m. laatvlieger) in de periode half mei - half juli.
- 2 avondbezoeken in de periode half augustus – september.

Literatuur

Ndff-ecogrid.nl, geraadpleegd d.d. 12-06-2018

www.ruimtelijkeplannen.nl, geraadpleegd d.d. 12-06-2018

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met Gerlof Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl